

Kommuner | Socialret

Fordringstype: KTNEBOF

Tilbagebetaling af boligindskud eller lignende

Opdateret den 21. marts 2025

Indholdsfortegnelse

1	ÆNDRINGSLOG	1
2	FORDRINGSTYPEN	3
2.1	BESKRIVELSE AF FORDRINGSTYPEN.....	3
2.2	KLASSIFICERING	3
2.3	TILKNYTTETE UNDERFORDRINGSTYPER	3
2.4	AFGRÆNSNING	3
3	KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER	4
4	REGLER I INDGANGSFILTERET I NYMF	5
5	STAMDATAFELTER	7
5.1	BELØB	7
5.2	HOVEDSTOL	7
5.3	FORDRINGSART	7
5.4	FORDRINGSTYPEKODE	7
5.5	BESKRIVELSE	8
5.6	FORDRINGSPERIODE.....	8
5.7	STIFTELSESDATO.....	8
5.8	FORFALDSDATO.....	9
5.9	SIDSTE RETTIDIGE BETALINGSDATO	9
5.10	IDENTIFIKATION AF SKYLDNER	9
5.11	BORTFALDSDATO.....	10
5.12	DOMSDATO OG FORLIGSDATO	10
6	FORÆLDELSES- OG BORTFALDSREGLER	11
6.1	BORTFALDSFRISTENS BEGYNDELSESTIDSPUNKT – TIDSPUNKTER FOR ”HJÆLPENS OPHØR”	11
6.2	BORTFALDSREGLER – ”ØKONOMISK MULIGHED FOR AT GENNEMFØRE KRAVET”	12
6.3	FORÆLDELSESLOVENS ANVENDELSE VED KRAVETS MODTAGELSE TIL INDDRIVELSE HOS GÆLDSSTYRELSEN 13	
7	DET RETLIGE GRUNDLAG	14
7.1	AKTIVLOVEN.....	14
7.2	TILBAGEBETALINGSBEKENDTGØRELSENS OPKRÆVNINGSREGLER.....	16
7.3	VEJLEDNING 10203 AF 31. DECEMBER 2024	17
7.4	TILBAGEBETALING AF BOLIGINDSKUD, SOM ER UDBETALT FØR DEN 1. JANUAR 2019, ER IKKE OMFATTET AF DE NYE REGLER. DISSE KRAV ER FORTSAT OMFATTET AF DEN TIDLIGERE GÆLDENDE 3-ÅRIGE BORTFALDSREGEL.OVERDRAGELSE AF FORDRINGER TIL INDDRIVELSE	17

1 ÆNDRINGSLOG

Løbende ændringer vil fremgå af nedenstående tabel.

Beskrivelse af ændring	Dato for ændring
<p>Materialeopdatering</p> <p>Følgende ændringer er foretaget med udgangspunkt i seneste lovændring i aktivloven, hvor tilbagebetaling af boligindskud omfattes af en 10 årig bortfaldsfrist, hvilket har givet anledning indholdsmæssige ændringer i de følgende afsnit:</p> <p>Afsnit 2.1 – Beskrivelse af fordringstypen</p> <p>Afsnit 3 – Korrekt udfyldelse af stamdatafelter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forfaldsdato - Bortfaldsdato <p>Afsnit 5.8 – Forfaldsdato er opdateret i henhold til at kommunen kan opkræve en person så snart der er en betalingsevne</p> <p>Afsnit 5.11 – Bortfaldsdato erstatter stamdatafeltet ”forældelsesdato”.</p> <p>Afsnit 6 – Forældelses- og bortfaldsregler. Afsnittet om bortfald er indsat i stedet for afsnit om forældelse</p> <p>Afsnit 7 – Det retlige grundlag - Seneste ændringer til lovbekendtgørelse, bekendtgørelse samt vejledning er implementeret.</p>	21.03.25
<p>Filterændring</p> <p>Filterregel R_2_3/2_3a og R_3_1 ændres til R_2_2/R_2_2a således filteret understøtter overgangen fra 3 års forældelse til 10 års bortfald</p>	21.03.25
<p>Præcisering af det retlige grundlag</p> <p>Afsnit 7.4: Forældelsesfristens begyndelsestidspunkt er præciseret i henhold til de tilfælde, hvor der ydes lovbestemt henstand, henset at STARS seneste udtalelse har givet anledning til usikkerhed omkring retstillingen.</p>	13.11.24
<p>Opdateret materialeformat</p> <p>De tidligere materialer fordringstypeoversigt- og bilag er nu ét samlet materiale for denne fordringstype. Det nye format påvirker ikke indholdet, og har derfor ikke indflydelse på jeres praksis for overdragelse af fordringer.</p>	16.01.24
<p>Opdatering af stamdatafeltet ”forfaldsdato”</p> <p>Forfaldstidspunktet er opdateret i henhold til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings udtalelse.</p> <p>Se nærmere herom i afsnit 3, 5.8 og 7.4.</p>	25.08.22

Afgrænsning af fordringstype

Fordringstypen er afgrænset for så vidt angår enkeltudgifter.
Fordringstypen omfatter således alene enkeltudgifter som udgør hjælp til boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed. Forfaldsdatoen er opdateret i henhold til afgrænsningen.

10.02.22

2 FORDRINGSTYPEN

2.1 Beskrivelse af fordringstypen

Fordringstypen KTNEBOF omfatter fordringer vedrørende tilbagebetaling af støtte til boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed samt hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning, ydet efter lovebekendtgørelse nr. 1031 af 22. juni 2023 om aktiv socialpolitik med senere ændringer (herefter "aktivloven") §§ 81 og 85.

Vedrørende tilbagebetaling af hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning bemærkes, at fordringstypen alene omfatter de fordringerne, hvor hjælp til enkeltudgifter ydet efter §§ 81 og 85 udgør hjælp til boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed. Hjælp til øvrige enkeltudgifter skal oversendes i fordringstypen KTTIBAK, såfremt Fordringshaver vurderer, at fordringen kan tilbagebetales efter reglerne i aktivlovens kapitel 12.

Fordringshaver har oplyst, at der ofte indgås afdragsordning for denne fordringstype. Det bemærkes, at Fordringshaver ikke kan oversende enkelte misligholdte afdrag til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Fordringshaver skal således i tilfælde af misligholdelse af en afdragsordning oversende hele gælden til inddrivelse.

Kravet skal tilbagebetales i medfør af aktivlovens § 92, stk. 1, 2. pkt., og opkræves af kommunen, jf. aktivlovens § 95, stk. 1.

Fordringstypen omfatter alene fordringer stiftet fra den 1. januar 2019. Fordringer stiftet før denne dato oversendes i KTTIBAK.

Regelgrundlaget er nærmere beskrevet under det retlige grundlag i [afsnit 7](#).

2.2 Klassificering

Hovedfordringstypen KTNEBOF klassificeres som en offentligretlig fordringstype, med lønindeholdelses- og udpantningsret.

2.3 Tilknyttede underfordringstyper

- [Kommunale gebyrer, erindringskrivelser – GEOPERI](#)
- [Kommunale morarenter – REOPKOM](#)
- [Procesrenter under opkrævning – KOPRORE](#)

2.4 Afgrænsning

Fordringstypen omfatter **ikke** følgende fordringer (ikke udtømmende):

- Krav på tilbagebetaling af særlig støtte ydet efter aktivlovens § 34.
- Krav på tilbagebetaling af støtte, der er ydet i medfør af aktivlovens §§ 81 og 85, som ikke vedrører tilbagebetaling af boligindskud, eller hvad der kan sidestilles hermed.

- Krav på tilbagebetaling af hjælp til enkeltudgifter ydet efter aktivlovens §§ 81 og 85, såfremt kravet ikke udgør hjælp til boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed.

Såfremt der er afsagt dom i forbindelse med behandling af en straffesag om socialt bedrageri, skal fordringen oversendes i fordringstypen KTSTRAF.

3 KORREKT UDFYLDELSE AF STAMDATAFELTER

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KTNEBOF
<i>Se uddybende beskrivelse via de markerede links.</i>	
Beløb	Udfyldes med fordringens beløb (restgæld) på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse. Dvs. den manglende betaling fratrukket eventuelle delindbetalinger modtaget inden oversendelse til inddrivelse. 'Beløbet' må ikke indeholde renter og gebyrer.
Hovedstol	Udfyldes med fordringens oprindelige pålydende. Hvis 'hovedstolen' overstiger 50.000 kr., bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen. 'Hovedstolen' må ikke indeholde renter og gebyrer.
Beskrivelse	Skal ikke udfyldes.
Periode start	Udfyldes med en dato svarende til 'stiftelsesdatoen' Hvis feltet udfyldes med en anden dato, bliver fordringen afvist.
Periode slut	Udfyldes med en dato svarende til 'periode start' Hvis feltet udfyldes med en anden dato, bliver fordringen afvist.
Stiftelsesdato	Udfyldes som udgangspunkt med en dato svarende til udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.
Forfaldsdato	Udfyldes med en dato svarende til dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen. Feltet 'forfaldsdato' skal udfyldes med en dato, der ligger efter 'stiftelsesdatoen'. Hvis feltet udfyldes med en dato der ligger tidligere eller samtidig med 'stiftelsesdatoen', bliver fordringen afvist.
Sidste rettidige betalingsdato	Udfyldes med en dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling i henhold til loven, aftalen eller fastsættelsen anses for rettidig. 'Sidste rettidige betalingsdato' kan tidligst være sammenfaldende med 'forfaldsdatoen'. Hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Rykkerskrivelser udskyder ikke 'sidste rettidige betalingsdato'.
Identifikation af skyldner	Udfyldes med CPR-nr. for skyldner.

Stamdatafelt	Korrekt udfyldelse for KTNEBOF
Bortfaldsdato	Udfyldes med fordringens objektive bortfaldsfrist. Hvis feltet udfyldes med en dato, der ligger tidligere end tidspunktet for modtagelse til inddrivelse, bliver fordringen sendt til manuel godkendelse i høringsportalen.
Domsdato	Udfyldes med datoen for dommens afsigelse. Hvis fordringen ikke er omfattet af en dom, skal feltet være tomt. Feltet må kun udfyldes, hvis dommen fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse. Hvis der er afsagt dom i forbindelse behandling af en straffesag om socialt bedrageri, skal fordringen oversendes i fordringstypen KTSTRAF.
Forligsdato	Udfyldes med datoen for forligets indgåelse. Hvis der ikke er indgået forlig, skal feltet være tomt. Feltet må kun udfyldes, hvis forliget fastslår fordringens eksistens og beløbsmæssige størrelse. I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som Fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

4 REGLER I INDGANGSFILTERET I NyMF

I NyMF er der et indgangsfiltet med en række regler, som de oversendte fordringer skal bestå, før fordringerne kan blive lukket ind og modtages i inddrivelsessystemet PSRM, jf. nærmere i Aftalen. Filterreglerne er blevet til efter en fælles proces mellem Fordringshaver og Gældsstyrelsen, og Aftalens parter er enige om, at filterreglerne sikrer, at der altid oversendes korrekt information om fordringer, der oversendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Filterreglerne består af nogle indholdsbaseerede og referencebaseerede regler. De indholdsbaseerede adgangsregler opsætter grænseværdier for et konkret stamdatafelt. De referencebaseerede adgangsregler vedrører relationen mellem stamdatafelter. Indgangsfiltet vil give Fordringshaver en fejlkodebesked om, at fordringen ikke kan accepteres, hvis en indholdsbaseeret eller referencebaseeret regel ikke er overholdt.

Regel	Filterregler for KTNEBOF (Hjælp til boligindskud, tilbagebetaling ved fraflytning)	INDR: Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_1_1	Fordringsartkoden skal være "INDR"	Fordringen afvises
R_1_2	Fordringen skal altid være en hovedfordring	Fordringen afvises
R_2_1a	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge tidligst 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen afvises

Regel	Filterregler for KTNEBOF (Hjælp til boligindskud, tilbagebetaling ved fraflytning)	INDR: Konsekvens hvis reglen ikke overholdes
R_2_1b	Hvis domsdato eller forligsdato er udfyldt, skal forældelsesdato ligge senest 10 år efter domsdato eller forligsdato	Fordringen sendes i høring
R_2_1	Forældelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_2_2a	Forældelsesdato skal tidligst ligge samtidig med Modtagelsesdato	Fordringen sendes i høring
R_2_2	Forældelsesdato skal senest ligge 10 år efter Modtagelsesdato uden hensyn til FOKO-lukkedage	Fordringen afvises*
R_4_1	Oprindelig hovedstol skal være større end 0 kr. (dog tillades 0-fordringer)	Fordringen afvises
R_4_2	Oprindelig hovedstol skal være mindre end eller lig med 50.000 kr.	Fordringen sendes i høring
R_4_4	Beløb skal være større end eller lig med 0 kr.	Fordringen afvises
R_4_7	Oprindelig hovedstol skal være større end eller lig med beløb til inddrivelse	Fordringen afvises
R_5_1	Forfaldsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_2	Sidste rettidige betalingsdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_5_3	Stiftelsesdato skal ligge forud for modtagelsesdato	Fordringen afvises
R_6_1	Sidste rettidige betalingsdato skal tidligst ligge samtidig med Forfaldsdato	Fordringen afvises*
R_6_3	Forfaldsdato skal tidligst ligge samtidig med Stiftelsesdato	Fordringen afvises*
R_6_15 R_6_16	Stiftelsesdato skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises*
R_6_19 R_6_20	Periode slut skal ligge samtidig med Periode start	Fordringen afvises*
R_7_1	Stiftelsesdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_2	Forfaldsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_3	Sidste rettidige betalingsdato skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_4	Periode start skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_5	Periode slut skal være udfyldt	Fordringen afvises
R_7_12a	Domsdato og forligsdato må ikke være udfyldt samtidigt	Fordringen afvises

5 STAMDATAFELTER

På baggrund af det retlige grundlag for fordringstypen, angives i det følgende Fordringshavers og Gældsstyrelsens fælles forståelse af, hvad Fordringshaver skal registrere i de obligatoriske stamdatafelter for at sikre en korrekt og lovlig inddrivelsesproces.

5.1 Beløb

Fordringshaver skal i dette felt anføre fordringens beløb på tidspunktet, hvor fordringen oversendes til inddrivelse.

Beløbet er ikke nødvendigvis det samme som hovedstolen, idet beløbet kan være lavere end hovedstolen.

Beløbet må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 20.000 kr. Der er afdraget 10.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. Restbeløbet som skal angives i feltet "beløb" er 10.000 kr.

5.2 Hovedstol

Fordringshaver skal i feltet hovedstol anføre fordringens oprindelige pålydende. Fordringshaver har oplyst, at hovedstolen almindeligvis ikke overstiger 50.000 kr.

Feltet hovedstol udfyldes med maksimalt 50.000 kr.

Hovedstolen er ikke nødvendigvis det samme som beløbet, idet hovedstolen kan være højere end beløbet.

Hovedstolen må **ikke** indeholde renter og gebyrer.

Eksempel:

En fordrings oprindelige størrelse ved stiftelse er 20.000 kr. Der er afdraget 10.000 kr. inden fordringen oversendes til Gældsstyrelsen. I feltet "hovedstol" skal angives 20.000 kr.

5.3 Fordringsart

Feltet anvendes til angivelse af, hvilken status Fordringshaver ønsker, at fordringen skal have hos Gældsstyrelsen. Dette angives ved oversendelse.

Feltet skal således angive, at fordringen oversendes med henblik på inddrivelse.

5.4 Fordringstypekode

Feltet anvendes til angivelse af den kode, som karakteriserer den pågældende fordringstype.

For fordringen skal Fordringshaver således angive fordringstypekoden KTNEBOF.

5.5 Beskrivelse

Feltet er et fritekstfelt, som anvendes til at beskrive relevante aspekter af fordringen, som ikke er omfattet af øvrige stamdatafelter. Indholdet af dette felt vil blive brugt i de breve, Gældsstyrelsen sender til skyldner.

Feltet er ikke obligatorisk for denne fordringstype, idet fordringstypen er afgrænset til alene at indeholde tilbagebetalingskrav, hvor ydelsen er udbetalt med henblik på støtte til boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed.

Det er aftalt, at Fordringshaver **ikke** skal udfylde feltet beskrivelse

5.6 Fordringsperiode

Felterne anvendes til angivelse af starttidspunkt og sluttidspunkt for en fordring (herefter "periode start" og "periode slut"), og perioden imellem er den periode, som fordringen dækker over (herefter "periodens længde").

Fordringer omfattet af denne fordringstype udgør støtte til en enkeltstående betaling, dvs. støtte til dækning af et boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed. Fordringstypen omfatter herudover hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning.

Fordringer omfattet af denne fordringstype relaterer sig til en bestemt dag, dvs. der er tale om "punkt i tid" fordringer. Fordringshavers IT-system kan imidlertid, efter det oplyste, ikke understøtte, at fordringer omfattet af denne fordringstype oversendes til inddrivelse uden en angivelse af perioden. Parterne har derfor aftalt, at periode start og periode slut skal udfyldes med stiftelsesdatoen.

5.7 Stiftelsesdato

Stamdatafeltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår.

Ifølge Bernhard Gomard, Obligationsret, 1. del, 5. udgave, 2016, side 109, defineres stiftelsestids-punktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Stiftelsestidspunktet for tilbagebetalingskrav er datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet stiftelsesdato udfyldes med udbetalingsdatoen. Det er aftalt, at udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

5.8 Forfaldsdato

Forfaldsdatoen er det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kan kræve fordringen betalt. Det følger af den almindelige obligationsret, at et krav forfaldstidspunkt er straks, medmindre andet følger af lovgivningen, aftalen eller omstændigheder i øvrigt, jf. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomforbundets Forlag, s. 113ff.

Tilbagebetalingskravet opkræves af Fordringshaver efter reglerne i tilbagebetalingsbekendtgørelsen samt aktivloven § 92, stk. 3. Det følger af bekendtgørelsens § 4, at fordringshaver fastsætter en ordning om afdragsvis betaling eller yder henstand med betalingen.

Det fremgår af tilbagebetalingsbekendtgørelsen, at såfremt en skyldner trods påkrav ikke overholder en afdragsordning anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden, jf. § 9, 1. pkt.

Det er aftalt, at feltet forfaldsdato skal udfyldes med den dato, der ligger dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen.

Forfaldsdatoen skal ligge efter stiftelsesdatoen.

5.9 Sidste rettidige betalingsdato

Begrebet "sidste rettidige betalingsdato" defineres i obligationsretten almindeligvis som den dag, da skyldnerens pligt til at erlægge sin ydelse indtræder. Feltet skal derfor angive det seneste tidspunkt, som skyldner kan betale fordringen, uden at skyldner anses for at være i misligholdelse. Hvis skyldner er indrømmet løbedage, vil sidste rettidige betalingsdato være en senere dato end forfaldsdagen.

Sidste rettidig betalingsdato kan være fastsat efter lov, men kan også være aftalt individuelt mellem fordringshaver og skyldner eller fastsat ensidigt af fordringshaver. I feltet skal der angives den juridisk korrekte sidste rettidige betalingsdato. Hvis der foreligger en særlig situation, f.eks. hvis der er givet henstand eller aftalt betalingsordning, er det den sidste rettidige betalingsdato, der følger af henstanden eller betalingsordningen, der skal angives i feltet. Det bemærkes, at rykkerskrivelser ikke udskyder sidste rettidige betalingsdato. Sidste rettidige betalingsdato i rykkerskrivelsen skal dog være overskredet, før fordringen må sendes til inddrivelse.

Feltet udfyldes med den dato, der svarer til den sidste dag, hvorpå betaling anses for rettidig. Sidste rettidige betalingsdato kan dog tidligst være sammenfaldende med forfaldsdatoen.

5.10 Identifikation af skyldner

Feltet anvendes til indberetning af information om skyldner. Entydig identifikation kan ske ved CPR-nr. eller CVR/SE-nr. for den eller de fysiske og/eller juridiske personer, som hæfter for fordringen.

Det følger af tilbagebetalingsbekendtgørelsen § 2, stk. 1, at ved skyldneren forstås den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er udbetalt, jf. dog stk. 2.

Fordringshaver har oplyst, at der alene sker udbetaling af hjælp til boligindskud, såfremt modtager af ydelsen er entydigt identificeret ved CPR-nr.

Feltet identifikation af skyldner skal udfyldes med CPR-nr.

5.11 Bortfaldsdato

Fordringshaver skal i dette felt anføre den dato, hvor fordringen bortfalder.

Det er aftalt, at stamdatafeltet for "bortfaldsdato" skal udfyldes med fordringens objektive bortfaldsfrist.

Er fordringshaver ubekendt med tilbagebetalingskravet, skal bortfaldsfristen regnes fra den dag, hvor Fordringshaver fik eller burde have fået kendskab hertil, nærmere herom under pkt. 6.1

Fordringen må ikke være bortfaldet ved overdragelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Såfremt fordringens objektive bortfaldsfrist er overskredet, sendes fordringen i høringen.

5.12 Domsdato og forligsdato

Felterne "domsdato" og "forligsdato" anvendes, såfremt der for fordringen er afsagt dom eller indgået forlig, og i felterne registreres datoen for henholdsvis dommens afsigelse eller forligets indgåelse.

Stamdatafelternes primære funktion er at videregive oplysninger til Gældsstyrelsen om opkrævningsmæssige skridt i form af dom eller forlig, som har forældelsesafbrydende virkning, og som kan medføre en længere forældelsesfrist for fordringer af denne fordringstype, der er under inddrivelse. Dom og forlig må kun udfyldes i de tilfælde, hvor hele fordringens eksistens og størrelse udtrykkeligt er fastslået ved dom/afgørelse eller skriftligt fastslået og anerkendt ved forliget, jf. forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3.

Fordringshaver må kun registrere en domsdato eller en forligsdato, hvis:

- 1) dommen/forliget fastslår fordringens eksistens, og
- 2) dommen/forliget fastslår fordringens beløbsmæssige størrelse.

Hvis ikke der er opnået dom eller forlig, skal felterne være tomme ved oversendelsen af fordringen.

I de tilfælde, hvor forliget er underskrevet, men ikke dateret, skal feltet udfyldes med den dato, som fordringshaver har påført forliget ved udsendelse af forliget til skyldner.

I tvivlstilfælde skal Gældsstyrelsen kontaktes.

6 FORÆLDELSES- OG BORTFALDSREGLER

Forældelse er en ophørsgrund, hvilket indebærer, at fordringen ophører, når en bestemt tidsfrist er udløbet, uden at kreditor forinden har foretaget de foranstaltninger, som kræves til afbrydelse af forældelsen.

Bortfaldsregler er ligeledes at betragte som en ophørsgrund, idet fordringen ophører (bortfalder) under visse betingelser, jf. nærmere nedenfor, og fordringen kan, såfremt den er bortfaldet, ikke sendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.

Både forældelsesreglerne og bortfaldsreglerne medfører således, at fordringen ikke længere kan gøres gældende overfor skyldner. Samspillet mellem de to regelsæt er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer med senere ændringer (herefter "forældelsesloven") foreskriver, at loven finder anvendelse på fordringer på penge eller andre ydelser, medmindre andet følger af særlige bestemmelser om forældelse i anden lov, jf. forældelseslovens § 1.

Det følger af aktivlovens § 95, stk. 3, at tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 10 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Bestemmelsen indeholder således både en tidsmæssig betingelse og en materiel betingelse. Den tidsmæssige betingelse for, at et krav er bortfaldet, er, at der er gået 10 år efter hjælpens ophør, og den materielle betingelse er, at der ikke må have været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Bortfaldsreglerne finder anvendelse, indtil fordringen modtages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Fra modtagelsen af fordringen til inddrivelse hos Gældsstyrelsen finder forældelsesloven anvendelse. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder bortfaldsreglerne anvendelse på ny.

Det følger endvidere af forslag til lov nr. 226 af 25. april 2018 om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper, til § 6, at:

"Ingen af de tilbagebetalingskrav, der modtages til inddrivelse, er før modtagelsen omfattet af forældelsesloven, og den 3-årige bortfaldsfrist i § 95, stk. 2, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik er derfor ikke en sådan forældelsesfrist, der via forslaget om den foreløbige afbrydelse kan få en allerede påbegyndt forældelsesfrist foreløbigt afbrudt"

6.1 Bortfaldsfristens begyndelsestidspunkt – tidspunkter for "hjælpens ophør"

Efter aktivlovens § 95, stk. 3, og tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 9 anses bortfaldsfristens begyndelsestidspunkt for at være på tidspunktet for "hjælpens ophør".

Det følger ikke af aktivloven eller tilbagebetalingsbekendtgørelsen, hvad der regnes for tidspunktet for hjælpens ophør. Af Ankestyrelsens artikel "Når borgeren skal betale penge tilbage" (Nyt fra Ankestyrelsen 2, 2018) fremgår:

"De tre år begynder, når den hjælp, som kravet handler om, stopper. Det gælder både for engangsydelser og løbende ydelser. Ved løbende ydelser begynder tre-årsperioden, når den sidste af de løbende ydelser er udbetalt. Kommunen skal regne med nøjagtige datoer."

Ankestyrelsen har derudover ved e-mail af 26. september 2019 anført følgende:

"Når der er tale om løbende ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, bortfalder kravet 3 år efter, at borgeren ikke længere modtager hjælp i henhold til bevillingen. Bortfaldet må efter Ankestyrelsens opfattelse for hele ydelsesperioden beregnes fra ydelsesperiodens ophør."

For tilbagebetaling af enkeltstående ydelser, der kun relaterer sig til en bestemt dato, skal bortfaldsfristen beregnes fra udbetalingsdatoen.

6.2 Bortfaldsregler – "økonomisk mulighed for at gennemføre kravet"

I Ankestyrelsens artikel, "Når borgeren skal betale penge tilbage til kommunen" (Nyt fra Ankestyrelsen nr. 2, 2018), fremgår blandt andet, at kommunen i forbindelse med afgørelse om tilbagebetaling af en modtaget ydelse har to muligheder - enten at fastsætte en afdragsordning, hvis der er økonomisk mulighed for dette, eller at yde henstand med betalingen.

Hvorvidt der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet er reguleret af § 11 i gældsinddrivelsesbekendtgørelsen. Det følger af bestemmelsen, at fastsættelsen af den obligatoriske afdragsordning skal ske i overensstemmelse med det i bestemmelsen oplyste tabeltræk, således at kommunerne ikke skal foretage en beregning af skyldnerens betalingsevne.

Hertil følger, at skyldner indrømmes henstand med betalingen og er som altovervejende hovedregel ikke at betragte som værende i stand til at afdrage på fordringen, såfremt den pågældende skyldner enten

- modtager selvforsørgelses- og hjemsendelsesydelse, overgangsydelse (tidligere integrationsydelse), uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse eller kontantydelse,
- ikke har andre indtægter end førtidspension (boligstøtte, børne- og ungeydelse og fripladstilskud til daginstitution er ikke en sådan "anden indtægt"),
- har en årlig nettoindkomst, der er mindre end tabellens minimumsgrænser. Beløbsgrænserne varierer afhængigt af, om borgeren har forsørgerpligt over for børn eller ej.

Der skal ligeledes indrømmes henstand i de tilfælde, hvor kommunerne tidligere har fastsat en afdragsordning, som skyldner afdrager på, men hvor skyldner efterfølgende bliver omfattet af en af ovenstående situationer. Når kommunen yder en sådan henstand, anses der derfor ikke for at være "økonomisk mulighed" for at gennemføre kravet.

Den forældelse, der omfattes af forældelsesloven, kan afbrydes efter reglerne i forældelseslovens §§ 15-18, mens den forældelse, som bortfaldsreglerne indeholder, ikke har tilsvarende afbrydelsesmuligheder. Alene skyldners betalingsevne kan således hindre bortfald.

Såfremt skyldner mister betalingsevnen, jf. ovenfor, er kommunen forpligtet til at yde henstand. Når skyldner mister betalingsevnen, finder bortfaldsreglerne på ny anvendelse, og bortfaldsfristen løber fortsat fra hjælpens ophør. Et eventuelt restkrav bortfalder, såfremt kommunen yder henstand mere end 10 år efter hjælpens ophør, jf. tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 8, stk. 3. Dette gælder uanset, at der tidligere har været en betalingsevne og med en deraf følgende fastsat afdragsordning.

Det følger af Ankestyrelsens principafgørelse 39-12, at såfremt Fordringshaver er ubekendt med tilbagebetalingskravet, regnes bortfaldsfristen først fra den dag, hvor Fordringshaver fik eller burde have fået kendskab hertil. Det tidspunkt, hvor Fordringshaver fik eller burde have fået kendskab fordringen, betegnes normalt som suspensionsdatoen.

I de tilfælde, hvor Fordringshaver ikke har haft kendskab til tilbagebetalingskravet, skal bortfald således regnes fra "suspensionsdatoen" i Fordringshavers system, dvs. det tidspunkt, hvor Fordringshaver blev - eller burde blive - bekendt med, at forudsætningerne for at få udbetalt ydelsen ikke længere var tilstede. Bortfaldsfristen bliver ikke afbrudt, men bortfaldsfristens skal i stedet beregnes fra "suspensionsdatoen".

Det er Fordringshavers ansvar at beregne bortfaldsfristen i overensstemmelse med suspensionsdatoen, i de tilfælde hvor "hjælpens ophør" ikke anvendes til at beregne bortfaldsfristens begyndelsestidspunkt.

Det bemærkes, at udskydelse af kommunens "konstateringstidspunkt", som udgangspunkt ikke kan udskyde begyndelsestidspunktet for bortfaldsfristens beregning, til tidspunktet for den faktiske konstatering, hvis kommunen burde have konstateret forholdet tidligere.

6.3 Forældelseslovens anvendelse ved kravets modtagelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen

Når en fordring modtages til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos Gældsstyrelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 18 a, stk. 4, 1. pkt. Starttidspunktet for den forældelsesfrist, der løber efter forældelsesloven, når tilbagebetalingskravet kommer under inddrivelse hos Gældsstyrelsen, vil være det anførte forfaldstidspunkt i § 10 i tilbagebetalingsbekendtgørelsen.

Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder bortfaldsreglerne anvendelse på ny, jf. aktivlovens § 95, stk. 3, sidste pkt. Dette betyder, at hvis der er forløbet 10 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet, bortfalder kravet. Der henvises til pkt. 2.4 præcisering af bortfaldsregler, Forslag til Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige og forskellige andre love og om ophævelse af lov om forsøg med eftergivelse af gæld til det offentlige for socialt udsatte grupper (LSF nr. 226 2017/1).

7 DET RETLIGE GRUNDLAG

7.1 Aktivloven

Af aktivlovens § 81 fremgår:

” Kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse. Hjælp til enkeltudgifter i forbindelse med flytning kan alene ydes efter § 85.”

Af aktivlovens § 85 fremgår:

” Kommunen kan yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Stk. 2. En kommune kan derudover yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i forbindelse med flytning til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Stk. 3. Hvis flytningen sker til udlandet, er det en forudsætning for, at kommunen kan yde hjælp hertil, at ansøgeren er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land, eller at ansøgeren er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Stk. 4. Hjælpen efter stk. 1 og 2 ydes af den kommune, hvori boligen, der flyttes til, ligger, jf. § 9, stk. 12, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Hvis boligen, der flyttes til, ligger i udlandet, ydes hjælpen af opholdskommunen, jf. § 9, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.”

Af aktivlovens § 92 fremgår:

”Den, der modtager særlig støtte efter § 87 til dækning af udgifter til renter og afdrag vedrørende ejerboliger og andelsboliger, skal tilbagebetale hjælpen. Det samme gælder for den, der modtager hjælp til boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed.

Stk. 2. Ægtefæller hæfter solidarisk for krav om tilbagebetaling efter stk. 1, 1. pkt. Dette gælder, uanset om hjælpen er ydet til den ene eller begge ægtefæller, og uanset om boligen er ejet af den ene eller begge ægtefæller.

Stk. 3. Hjælp til boligindskud skal tilbagebetales, når en person bliver i stand til at tilbagebetale hele eller dele af kravet. Kommunen kan fastsætte en ordning om afdragsvis betaling eller yde henstand med tilbagebetaling af hjælp til boligindskud efter reglerne fastsat i medfør af § 95, stk. 1. Ved fraflytning af lejemålet skal personen dog senest 2 måneder efter udlejerens tilbagebetaling af boliginskuddet tilbagebetale hjælp til boligindskud med det beløb, som betales tilbage. Eventuelt restkrav efter tilbagebetaling efter 3. pkt. vil fortsat være omfattet af tilbagebetalingspligten efter stk. 1.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler om tilbagebetaling efter stk. 1, 1. pkt.

Stk. 5. En person, der har modtaget hjælp til boligindskud med tilbagebetalingspligt efter stk. 1, 2. pkt., har pligt til at oplyse kommunen om udbetaling af boligindskud, eller hvad der kan ligestilles hermed, i forbindelse med opsigelse af lejemålet, fraflytning eller lignende.”

Af aktivlovens § 95 fremgår:

”Tilbagebetalingskravet opkræves af kommunen eller af Udbetaling Danmark efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren i samråd med skatteministeren. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

Stk. 2. Tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 3 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet, jf. dog stk. 3. Overdrages tilbagebetalingskravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 1. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 18 a, stk. 7, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen eller Udbetaling Danmark, jf. stk. 1, 1. pkt., finder 1. pkt. på ny anvendelse.

Stk. 3. Tilbagebetalingskrav, som vedrører hjælp til boligindskud, eller hvad der ligestilles hermed, jf. § 92, stk. 1, 2. pkt., bortfalder, når der er gået 10 år fra datoen for udbetaling, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Overdrages tilbagebetalingskravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 1. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 1. pkt. på ny anvendelse.”

7.2 Tilbagebetalingsbekendtgørelsens opkrævningsregler.

Bemyndigelsen § 92, stk. 4 og § 95, stk. 1 i aktivloven er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 1712 af 30. december 2024 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse, § 125 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., lov om en skattefri seniorpræmie og lov om et midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere (herefter ”tilbagebetalingsbekendtgørelsen”).

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 1 fremgår:

” Denne bekendtgørelse gælder for kommunerne og Udbetaling Danmarks opkrævning af tilbagebetalingspligtige ydelser på egne sagsområder i henhold til lov om aktiv socialpolitik, § 125 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om en midlertidig jobpræmie til langtidsledige m.v., integrationsloven, lov om en skattefri seniorpræmie, lov om et midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere og lov om inflationshjælp til økonomisk udsatte børnefamilier.”

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 2 fremgår:

” Ved fordringshaveren forstås den myndighed, der har krav på den tilbagebetalingspligtige ydelse.

Stk. 2. Ved skyldneren forstås den person, til hvem den tilbagebetalingspligtige ydelse er udbetalt, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Ægtefæller hæfter solidarisk for udbetalt særlig støtte til dækning af udgifter til renter og afdrag vedrørende ejerboliger og andelsboliger, uanset om støtten er ydet til den ene eller begge ægtefæller, og uanset om boligen er ejet af den ene eller begge ægtefæller, jf. § 92, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik.”

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 4 fremgår:

” Fordringshaveren fastsætter en ordning om afdragsvis betaling eller yder henstand med betalingen, jf. §§ 5-7.

Stk. 2. Fordringshaveren træffer i forbindelse med en persons oplysning om udbetaling af boligindskud i forbindelse med flytning afgørelse om tilbagebetaling af hjælpen med det fulde beløb, som skyldneren får udbetalt af udlejeren, jf. § 92, stk. 3, i lov om aktiv

socialpolitik. Tilsvarende gælder, hvis kommunen konstaterer, at en person er fraflyttet sin bolig uden at oplyse fordringshaveren herom.”

Af tilbagebetalingsbekendtgørelsens § 10 fremgår:

”Overholder en skyldner trods påkrav ikke en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden. Fordringshaveren træffer afgørelse om, at kravet overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, med henblik på inddrivelse. Inden overdragelsen skal fordringshaveren skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen.”

7.3 Vejledning 10203 af 31. december 2024

Af afsnit 2.1 i vejledning 10309 af 20. december 2016 om hjælp i særlige tilfælde og hjælp til efterlevende efter kapitel 10 og 10 a i lov om aktiv socialpolitik fremgår følgende:

2.1. Ændring af reglerne om tilbagebetaling af boligindskud

Reglen i den gældende § 95, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik om, at bortfaldsreglen i lovens § 95, stk. 2, ikke finder anvendelse for tilbagebetalingskrav vedrørende hjælp til boligindskud, eller hvad der ligestilles hermed, jf. § 92, stk. 1, 2. pkt., har i praksis givet anledning til tvivl om, hvornår fastsættelse af tilbagebetalingskrav kan ske, herunder om kravet forfalder allerede ved udbetaling af den hjælp, som kan kræves tilbagebetalt, eller først, når borgeren er fraflyttet.

Med lovændringen sikres det, at der kan ske opkrævning hos en person, der bliver i stand til at tilbagebetale før fraflytning af lejemålet. Med den nye bestemmelse i § 92, stk. 3, får kommunerne mulighed for at kræve tilbagebetaling af hjælp til boligindskud, når en person bliver i stand til at tilbagebetale hele eller dele af kravet. Hjælp til boligindskud skal fortsat betales tilbage ved fraflytning af lejemålet.

Endvidere indføres en regel om bortfald af kravet, hvis der i en periode på 10 år fra hjælpens udbetaling ikke har været mulighed for at gennemføre kravet. Bestemmelse vil medføre, at der for tilbagebetalingskrav, som vedrører boligindskud, vil gælde en bortfaldsregel svarende til den bortfaldsregel, som gælder for øvrige tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, og som også var gældende for tilbagebetalingskrav vedrørende hjælp til boligindskud, som var gældende før 1. januar 2019. I modsætning til den gældende bortfaldsregel, hvorefter kravet bortfaldet efter 3 år, vil den nye bortfaldsregel for boligindskud være 10 år.

7.4 Tilbagebetaling af boligindskud, som er udbetalt før den 1. januar 2019, er ikke omfattet af de nye regler. Disse krav er fortsat omfattet af den tidligere gældende 3-årige bortfaldsregel. Overdragelse af fordringer til inddrivelse

Lovbekendtgørelse nr. 6 af 7. januar 2022 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter ”gældsinddrivelsesloven”) gælder for opkrævning og inddrivelse af fordringer med tillæg af renter, gebyrer og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige, jf. gældsinddrivelseslovens § 1, stk. 1, 1. pkt.

Det er restanceinddrivelsesmyndigheden, der forestår inddrivelse af fordringer, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 og 2. Restanceinddrivelsesmyndigheden er told- og skatteforvaltningen, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 188 af 9. marts 2020 om inddrivelse af gæld til det offentlige med senere ændringer (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen"). Det er i dag Gældsstyrelsen, som er det offentliges restanceinddrivelsesmyndighed, og som har ansvaret for samt varetager inddrivelsen af gæld til det offentlige.

Fremgangsmåden ved overdragelse af fordringer til inddrivelse er beskrevet i gældsinddrivelseslovens § 2. Beregning og opgørelse af fordringer og udsendelse af opkrævninger m.v. forestås af Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 2, 1. pkt.

Fordringer overdrages til Gældsstyrelsen, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Inden overdragelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen skal Fordringshaver eller den, der på vegne af Fordringshaver opkræver hovedfordringen, som hovedregel skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen, jf. gældsinddrivelseslovens § 2, stk. 4, 1. pkt.

